

จำนวนเงิน 4-10 ล้านบาท อื้ออึ้ง!  
คือตัวเลขค่าปรับนักเรียนทุนแพทย์  
ที่ทำงานไม่ครบ 3 ปี จากเดิมปรับ 4 แสน  
บาท ดูเหมือนว่าฝ่ายที่เคยได้รับอานิสงส์ออก  
มาร้องจี้จาก! ก่อนใคร จนนำไปสู่ข้อเสนอ  
ให้ภาคเอกชนเปิดโรงเรียนผลิตแพทย์ใช้  
เอง ทว่าในมุมมองของ “นพ.พงษ์พิสุทธิ์  
จงอุดมสุข” ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบ  
สาธารณสุข (สวรส.) ในฐานะเลขานุการ  
คณะกรรมการกำลังคนด้านสุขภาพแห่งชาติ  
กลับแนะนำให้ยึดหลักคิดชอบธรรมต่อทุกฝ่าย

“นพ.พงษ์พิสุทธิ์ จงอุดมสุข” บัณฑิต  
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล  
รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล พก  
พาความมั่นใจ ยอมทิ้งความศิวิไลซ์  
ในเมืองหลวงเพื่อมาทำหน้าที่ “หมอบ้านนอก”  
ในพื้นที่ดินแดนภาคอีสานใต้ จนวันหนึ่งเขาได้  
รับความไว้วางใจจากชาวบ้าน และชุมชน ก่อน  
ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งบริหารในฐานะผู้อำนวยการ  
โรงพยาบาลเสนางคณิกม อ.อำนาจเจริญ  
จ.อุบลราชธานี เมื่อปี พ.ศ.2528  
ชื่อของ “หมอพงษ์” เริ่มติดปากชาวบ้าน  
ร้านค้า ในความเป็นคนเสียสละทุ่มเทให้แก่การ  
เยียวยารักษาคนไข้ ไม่หวั่นแม้ต้องเผชิญกับชีวิต  
แร้นแค้น ห่างไกลครอบครัว ด้วยวิชาชีพ



พงษ์พิสุทธิ์ จงอุดมสุข

แพทย์สอนให้เสียสละ ช่วยเหลือคนอื่น ชีวิตของ  
ผู้ป่วยสำคัญกว่าเรื่องใดๆ ทำให้ “หมอชนบท”  
คนนี้ทำงานในทุกเลี้ยววินาทีเต็มเปี่ยมไปด้วย  
ความสุข สนุกกับการได้ช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์  
“คนภาคอีสานน่ารักมากๆ ผมมีแค่  
กระเป๋าใบเดียว ไม่ต้องพกพาเสบียงอาหาร ถ้า  
มาที่ภาคอีสาน ผมมีที่พักอาศัย มีอาหารกินครบ  
ทุกมื้อ ทั้งที่คนที่นั่นขาดแคลนกลับมีน้ำใจ” นี่คือ

## เกียรติยศ-ภาคภูมิใจ

# จูงใจให้แพทย์อยากทำงานชนบท

ความประทับใจ ไม่มีวันลืมของ “หมอพงษ์”  
“นพ.พงษ์พิสุทธิ์” ได้รับการสนับสนุน  
อย่างดียิ่งจาก นพ.มงคล ณ สงขลา และ  
นพ.สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ ปลัดและรองปลัด  
กระทรวงสาธารณสุข ในขณะนั้น ทำให้เขามี  
บทบาทในการสนับสนุนการประสานงานกับ  
สหภาพยุโรป จนสามารถขอรับการสนับสนุน  
เพิ่มเติมสำหรับโครงการปฏิรูประบบบริการ  
สุขภาพระยะที่ 2 ในวงเงิน 5 ล้านยูโร  
ทั้งๆ ที่ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในประเทศ  
ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ  
(Economic Collaboration)  
ไม่ใช่ประเทศด้อยพัฒนาที่  
ต้องได้รับความช่วยเหลืออีก  
ต่อไป  
เหนืออื่นใด “หมอพงษ์”  
มีบทบาทสำคัญยิ่งในการ

ผลักดันให้สังคมไทยมีหลักประกันสุขภาพแห่ง  
ชาติ จนกระทั่งมีการประกาศใช้บังคับพระราช  
บัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545  
กับแนวคิด สธ.จึงเพิ่มปรับค่าชดเชยทุน  
เรียนแพทย์ หวัง “ล้อมคอก” แพทย์สมองไหล  
ออกจากระบบราชการนั้น “นพ.พงษ์พิสุทธิ์”  
แนะนำ ต้องปรับบนพื้นฐานหลักคิดชอบธรรมทุก  
ฝ่าย สามารถชี้แจงต่อสังคมได้ชัดเจน เพราะ  
การแก้ปัญหาขาดแคลนแพทย์ไม่  
สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการเพิ่ม  
ค่าปรับเพียงอย่างเดียว แต่จะต้อง  
พิจารณาให้รอบด้าน หรือใช้

มาตรการควบคุมคือ ทั้งเพิ่มค่าปรับ และการช่วย  
เหลือด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ ความก้าวหน้า  
ในอาชีพ รวมถึงเกียรติยศ ความภาคภูมิใจ ซึ่ง  
เป็นสิ่งที่สังคมยังไม่ให้ความสำคัญเท่าไร ทั้งๆ ที่  
เป็นเรื่องสำคัญที่ช่วยให้แพทย์อยากทำงานใน  
ชนบทมากขึ้น  
“การเพิ่มค่าปรับแบบก้าวกระโดดอันตราย  
แต่ที่ สวรส.เห็นด้วยนั้นไม่ควรปรับเกิน 1.8-2  
ล้านบาท คิดตามค่าเงินที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะ  
เดียวกันควรเปิดช่องให้ภาคเอกชนเปิดโรงเรียน  
ผลิตแพทย์ได้ ซึ่งมหาวิทยาลัยรังสิตคือเอกชน  
รายแรกและรายเดียวที่เปิดสอนหลักสูตร  
แพทย์ แต่การฝึกงานใช้โรงพยาบาลของ  
รัฐ ตรงจุดนี้ต้องพูดให้ชัดว่าเอกชนจะคืนกำไรสู่  
สังคมอย่างไร ผมว่ามูลนิธิที่ไม่แสวงกำไรเหมาะ  
ที่สุด ที่จะแบ่งเบาภาระรัฐในการผลิตแพทย์เพิ่ม  
แต่ชาวบ้านได้ประโยชน์”

กระนั้น นพ.พงษ์พิสุทธิ์ ยังชี้ว่า สาเหตุ  
สำคัญที่ทำให้แพทย์ไม่อยากทำงานในชนบท  
เพราะทำงานหนักกว่าโรงพยาบาลในเมือง หรือ  
โรงพยาบาลเอกชน แถมยังมีความกดดันเรื่อง  
ความเป็นไปได้ของการเกิดความผิดพลาดใน  
การรักษาโรคให้แก่ผู้ป่วย จนทำให้เกิดปัญหา  
การฟ้องร้องแพทย์ ซึ่งเรื่องนี้ถือว่าสำคัญอย่าง  
มาก และ สธ.ควรเร่งแก้ปัญหา เพราะ  
เมื่อเปรียบเทียบระหว่างแพทย์ในชนบทกับ  
แพทย์ในเมืองที่มีรายได้เท่าเทียมกัน แต่  
ภาระงานของแพทย์ในเมืองน้อยกว่า ทำให้  
แพทย์ส่วนใหญ่เลือกที่จะทำงานในเมืองมากกว่า  
ในชนบท

● กมลทิพย์ ไบเงิน ●